

PROIECT

privind principalele obiective urmărite în cazul alegerii ca membru al CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției, modul de exercitare a competențelor conferite de lege acestuia constituind o preocupare principală a magistraților judecători și procurori precum și un interes major din partea societății.

Consiliul Superior al Magistraturii, prin competențele conferite de legile justiției adoptate în anul 2004 - completate și modificate ulterioare, trebuie să garanteze echilibrul în cadrul sistemului judiciar, precum și între acesta și celelalte puteri ale statului prevăzute în Constituția României.

Modul în care Consiliul Superior al Magistraturii își exercită competențele conferite de lege are consecințe directe asupra sistemului judiciar în ansamblu dar și asupra vieții sociale în general.

Începând cu anul 2000, încă din perioada de modificare a legislației, în sensul acordării acesteia cu legislația europeană în perspectiva aderării la Uniunea Europeană, dar mai ales după momentul aderării, se vorbește intens de reformarea justiției, atât în ceea ce privește componenta legislativă cât și cea instituțională.

Reformarea sistemului judiciar presupune măsuri de ordin legislativ dar și funcțional, care să vizeze:

- îmbunătățirea cadrului legal pus la dispoziție magistraților judecători și procurori în realizarea actului de justiție și aplicarea legii;
- modernizarea instituțională și adaptarea sistemului judiciar la schimbările care au loc, în principal în sfera infracționalității;
- îmbunătățirea activității de inspecție și control;
- măsurile de protecție a magistraților împotriva abuzurilor de orice fel.

OBIECTIVELE REFORMEI

Obiectivele pe care le urmăresc în cazul în care voi fi ales membru al Consiliului Superior al Magistraturii, ca reprezentant al procurorilor din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, menționate în prezentul proiect, pornesc de la ceea ce subliniam mai sus, necesitatea reformarii sistemului judiciar în ansamblul său, vizând toate componentele sale, în scopul:

- eficientizării activității instanțelor și parchetelor, prin creșterea calității actelor și lucrărilor judecătorilor și procurorilor, în realizarea actului de justiție și aplicarea nediscriminatorie a legii;

- creșterii încrederii oamenilor în justiție atât în ceea ce privește judecata cât și urmărirea penală;

- sancționării ferme a oricărei încălcări de lege sau regulament de către oricare magistrat-judecător sau procuror, indiferent dacă aceasta are sau nu legătură cu profesia.

- apărării ferme a magistraților judecători și procurori de orice abuz, în legătură cu exercitarea profesiei acestora;

Realizarea și încercarea de realizare a obiectivelor pe care mi le-am propus vor avea ca mobil, mai presus de toate, în situația în care voi fi ales membru al Consiliului Superior al Magistraturii, apărarea independenței justiției în raport cu celelalte puteri constituționale, în general, iar în special, apărarea statutului magistratului, condiție esențială a funcționării normale a unei justiții ce caracterizează un stat democratic, care are ca bază de funcționare norme legale.

Alegerea ca membru al CSM pe locul PICCJ creează aceleași obligații față de toți procurorii din cadrul Ministerului Public, în ceea ce privește reprezentarea lor și în ceea ce privește activitatea CSM; în același timp, aceleași obligații îmi vor reveni și față de magistrații judecători, în aplicarea ferma a legii în raport de competențele legale conferite Plenului CSM.

Voi supune astfel dezbaterii Sectiei pentru procurori si Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, in raport de competentele atribuite prin lege, necesitatea initiierii sau modificării unor acte normative privind sistemul judiciar , astfel incat sa fie adoptate hotarari proprii sau sa fie sesizat Ministerul Justitiei si Libertatilor Cetatenesti , care , in baza initiativei legislative de care dispune, sa promoveze astfel de modificari sau sa initieze adoptarea unor acte noi.

Principalele măsuri pe care le apreciez ca fiind necesare în vederea atingerii obiectivelor enunțate mai sus, din perspectiva activității Consiliului Superior al Magistraturii, vizează mai multe componente principale, pe care le pot sintetiza, toate fiind la fel de importante:

- A. Masuri care vizeaza in mod direct activitatea CSM.
- B. Masuri care vizeaza organizarea si functionarea sistemului judiciar.
- C. Masuri care vizeaza statutul magistratului judecator si procuror.
- D. Masuri care vizeaza consolidarea institutionala a Ministerului Public.

A. Masuri care vizeaza in mod direct activitatea CSM

Apreciez ca principalele masuri ce se impun a fi luate in atingerea obiectivului de reformare a CSM , vizeaza:

1. Transparenta in deciziile luate in sectii si in plen, in sensul ca membrii alesi ai CSM trebuie sa-si asume raspunderea pentru deciziile si votul pe care il dau; CSM nu este un organism care face politica; ca atare membrii CSM trebuie sa-si exprime deschis votul, motivandu-l, vot care trebuie sa fie in interesul justitiei si nu in interes personal – al judecatorilor sau procurorilor in cauza.

In acelasi timp , atata vreme cat membrul CSM este ales cu o misiune si un scop exclusiv profesional, nu se poate abtine de la vot, intrucat decizia sa nu condamna, nu achita sau nu dispune o solutie in cauza penala ci face posibila aplicarea ferma a legii si continuarea procedurilor penale ori sanctionarea sau protejarea magistratului in cauza si nu asezarea acestuia deasupra legii.

2. O alta problema o reprezinta imunitatea magistratilor , astfel cum este stipulata in lege, in sensul necesitatii obtinerii avizului sectiei CSM corespunzatoare , in vederea efectuarii perchezitiei, retinerii sau arestarii preventive a magistratului judecator sau procuror. CSM nu poate realiza o cenzura si o apreciere a probelor in cauza respectiva, singurul in masura sa realizeze acest lucru fiind judecatorul competent potrivit legii sau procurorul competent. Ratiunea avizului CSM consta in necesitatea protejarii magistratului de eventualele abuzuri, din partea justitiabililor sau altor interese; CSM nu are abilitatea sa aprecieze ca se impune sau nu masura ceruta decat atunci cand constata formarea dosarului pe baza unor interese ilicite, indreptate impotriva judecatorului sau procurorului din partea justitiabililor . Apreciez ca membrii sectiilor CSM nu au abilitatea sa studieze tot dosarul ci sa verifice aspectele care tin de modul de sesizare si obiectivitatea in efectuarea urmaririi penale.

Oportunitatea si necesitatea masurilor solicitate este atributul exclusiv al procurorului de caz.

3. Interdictia de a promova pe perioada mandatului de membru ales al CSM in functii de conducere, pentru a elimina orice suspiciune cu privire la obiectivitatea promovarii .

4. Reevaluarea necesității funcționării unui corp numeros de magistrați în aparatul administrativ al Consiliului Superior al Magistraturii si asigurarea activitatii administrative a CSM pe cat posibil cu personal auxiliar de specialitate cu studii superioare si nu prin detasarea procurorilor si a judecatorilor de la instante si parchete; se va urmari astfel diminuarea numarului judecatorilor si procurorilor detasati, in contextul in care atat

instanțele ca și parchetele au lipsa de magistrați, situație care se perpetuează de mulți ani și s-a accentuat în ultimii ani, urmare modificărilor legislative prin care au fost conferite competențe noi, iar în zona parchetelor prin apariția unor forme noi de criminalitate, creșterea volumului de lucrări la același număr de procurori sau chiar mai mic.

5. După modificarea legii 317/2004 și înființarea Inspectiei judiciare a CSM care funcționează pe lângă Plenul CSM, cred că s-ar impune organizarea la nivelul Curților de Apel și a parchetelor de pe lângă acestea a unor corpuri de inspectie care să poată efectua, în conformitate cu prevederile dispozițiilor art. 61 alin. 4 din Legea 317/2004, anumite acte de verificare și în plus să poată fi desemnați de către conducătorul instanței/ parchetului să realizeze controale tematice la unitățile arondate, vizând aspecte care să nu se suprapună cu cele ale Inspectiei Judiciare a CSM.

6. Convocarea la ședințele secțiilor și a plenului CSM a reprezentanților asociațiilor profesionale ale magistraților, potrivit art. 29 alin 2 din Lg 317/2004, cu obligativitatea instiintării acestora de către Secretariatul General al CSM și cu transmiterea ordinei de zi, fără drept de vot, dar cu abilitarea de a transmite din oficiu sau la cererea membrilor CSM, punctul de vedere al asociației profesionale pe care o reprezintă; această obligație se impune întrucât magistraților le este interzis prin lege să-și constituie sindicate sau să se asocieze la altele similare fiind una dintre modalitățile de reprezentare strict profesională a acestora.

B. Măsuri care vizează organizarea și funcționarea sistemului judiciar

În calitate de membru CSM, în situația în care voi fi ales, îmi voi concentra eforturile și voi încerca luarea următoarelor măsuri:

1. Avizul dat de CSM, în procedura de legiferare, trebuie să fie obligatoriu. Legile care au impact în organizarea și funcționarea sistemului judiciar,

organice sau nu, trebuie sa fie initiate/promovate numai dupa ce CSM, ca garant al independentei sistemului judiciar, si-a dat avizul . Guvernul si Parlamentul trebuie sa nu poata promova sau adopta ordonante, ordonante de urgenta sau legi care au impact in activiattea judiciara decat daca CSM si-a dat avizul favorabil in acest sens.

2. Avizul dat de CSM in procedura de numire, pentru functiile de conducere care au acest regim, sa fie conform si nu consultativ, iar neobtinerea acestuia sa conduca automat la stoparea procedurilor de numire .

3. Regandirea sistemului de evaluare a judecatorilor si procurorilor , intrucat, desi prin modificarile din anul 2004 a fost legiferat un nou sistem de evaluare, eficienta si rezultatele nu sunt tocmai cele scontate. CSM trebuie sa se implice in modificarea legislatiei in cauza, astfel incat evaluarea sa aiba in vedere activitatea concreta a judecatorului si a procurorului si nu multitudinea de criterii si subcriterii care trebuie indeplinite, intrucat, in unele cazuri, multe dintre ele nu-si gasesc corespondent in activitatea practica. Sistemul de evaluare, realizat de catre o comisie , trebuie sa analizeze activitatea magistratului in cauza, , nu pe un formular ci pe criterii care sa tina de specificul muncii, criterii stabilite in cazul concret. In acelasi timp, apreciez ca perioada de 3 ani este prea lunga si cred ca evaluarea magistratilor trebuie realizata la fiecare 2 ani precum si ori de cate ori magistratul intentioneaza sa promoveze – in functii de executie sau conducere, daca a trecut mai mult de un an de la ultima evaluare.

4. Modificarea legii in sensul ca mandatul pentru functiile de conducere sa fie de 4 ani si nu de 3 ani, cat este in acest moment. Cred ca 3 ani este putin, ca timp, pentru punerea in practica a unor proiecte care tin de buna functionare a unei unitati, fie ca vorbim de instante sau de parchete. O perioada de 4 ani, cu posibilitatea reinnoirii o singura data, ar asigura un timp optim pentru conducatorii unitatilor precum si o continuitate mai buna in realizarea unor proiecte profesionale care sa conduca la eficientizarea activitatii.

5. Modificarea legii in sensul ca , dupa alegerea ca membru CSM, magistratul in cauza sa fie obligat sa renunte la functia pe care o detine in cadrul instantei sau parchetului si nu numai suspendat din aceasta pe perioada exercitarii mandatului de membru ales.

6. Voi milita pentru consolidarea statutului magistratului procuror, in acord cu Recomandarea 19/2000 a Comitetului de Ministri al Consiliului European, avand in vedere locul, rolul si importanta acestuia in sistemul de justitie penala.

C. Masuri care vizeaza statutul magistratului judecator si procuror

Reformarea justitiei si cresterea increderii populatiei in justitie trebuie sa aiba la baza o asezare corespunzatoare a judecatorului si procurorului in cadrul social general, cu recunoasterea stricta a drepturilor si stabilirea clara a obligatiilor acestora, prin lege. Conceptia pe care o am in acest sens porneste de la limitarile si constrangerile pe care le au magistratii, dar exclude orice forma de extindere si extrapolare a acestora ; astfel:

1. Detasarea magistratilor la alte institutii , altele decat cele din sistemul judiciar- CSM, Mnisterul Justitiei, instante si parchete, ori unde legea obliga la desemnarea unui reprezentant magistrat- cum ar fi ONPCSB, EUROJUST, sa nu mai constituie vechime in magistratura , in sensul indeplinirii conditiei minime de vechime la pensionarea speciala ci magistratul in cauza sa fie suspendat pe perioada respectiva, detasarea avand la baza, astfel cum prevede legea, acordul magistratului.

2. Pensionarea speciala a magistratilor judecatori sau procurori, la implinirea unui numar de ani de vechime, va trebui sa aiba in vedere strict perioada de exercitare a acestor profesii si nu o multitudine de alte activitati, unele dintre ele fiind in fapt activitati liberale, care nu au nici o legatura cu constrangerile profesiilor juridice de judecator sau procuror , constrangeri care constituie baza reglementarii acestui mod special de pensionare.

3. Consiliul Superior al Magistraturii trebuie sa aiba in vedere infiintarea unei Comisii de Etica care sa aiba competente in a populariza comportamentele nesancionabile ale magistratilor in vederea preintampinarii acestora precum si sa editeze asa numitele standarde comportamentale.

4. Un element de baza pe care il voi urmari in activitatea mea, va fi acela al incercarii de a rezolva spinoasa problema a creantelor pe care magistratii le au in relatia cu instantele si parchetele. Politica promovata de stat in ultimii 4 ani este total deficitara si pot spune abuziva, prin esalonarea permanenta- ultima data chiar dispretuitoare, a creantelor reprezentand sume salariale restante obtinute prin hotarari judecatoresti. Nu este normala o astfel de politica impusa de stat, dupa cum nu este fireasca nici executarea realizata de catre unii colegi care au reusit sa intre in posesia intregii sume.

Ca membru CSM voi actiona si lupta pentru rezolvarea favorabila si nediscriminatorie a obtinerii sumelor restante de catre toti magistratii, printr-o abordare corecta si normala a problemei, in varianta platii sumelor restante in doua transe anuale ori prin convertirea sumelor in titluri de stat nenominalizate, cu scadenta la un termen fix, purtatoare de dobanda , de care posesorul sa poata dispune sau beneficia in relatia cu bancile ori alte institutii financiare.

D . Masuri care vizeaza consolidarea institutionala a Ministerului Public

Aparitia unor noi forme de criminalitate, dezvoltarea retelelor de crima organizata, impun masuri permanente in intarirea modului de combatere , vizand asigurarea instrumentelor puse la dispozitia procurorilor care au competente in acest domeniu important de combatere a criminalitatii. Voi actiona in urmatoarele directii prioritare:

1. Regandirea politiei judiciare, fata de felul in care functioneaza in prezent, in sensul eficientizarii acesteia in actul de justitie care tine de faza urmaririi penale

si cercetarii penale, astfel incat , din punct de vedere profesional sa nu se mai poata suprapune competente intre dispozitiile procurorului de caz si conducatorul structurii din care face parte politistul. Exemplul DNA de gestionare a unei politii proprii poate constitui un model si pentru DIICOT, este adevarat , cu pastrarea si a unui corp de politisti specializati in combaterea criminalitatii grave la nivelul IGPR, dar care, functionl, in delegarile pe cauze sa fie in subordinea numai a procurorului de caz.

2. Modificarea legislatiei si asezarea DIICOT pe acelasi picior de egalitate cu DNA, ca structuri specializate in combaterea infractiunilor grave, politica judiciara de infiintare si functionare a acestora dovedindu-si pe deplin eficienta, astfel incat si DIICOT sa fie organizat pe aceleasi principii ca DNA , urmarindu-se o organigrama similara, aspect care ar conduce, intre altele la abordarea unitara a fenomenului infractionalitatii grave, din perspectiva institutionala, atat in ceea ce priveste coruptia cat si crima organizata.

Desi Legea de organizare si functionare a DIICOT a fost modificata, dar mai ales completata, printr-o ordonanta de urgenta in anul 2006, prin aceasta structura fiind consolidata, nici pana la aceasta data ordonanta in cauza nu a fost aprobată de catre Parlament si nu a devenit lege.

3. Regandirea competentelor colegiilor de conducere din cadrul parchetelor in sensul stabilirii unui sistem unic de exercitare a atributiilor acestora, atat pentru instante cat si pentru parchete, avand in vedere baza legala similara pentru cele doua componente ale autoritatii judecatoresti si pornind de la faptul ca , competentele acestora sunt limitate la probleme fara mare relevanta in activitatea practica a parchetelor.

Procuror,

Muscalu Gheorghe